

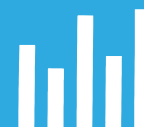
Výbor pre makroekonomické prognózy

64. zasadnutie

Branislav Žúdel

Zhrnutie prognózy

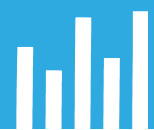

- Výhľad ekonomiky Eurozóny sa zhoršil, po priemysle spomaľujú aj služby
- Dynamika slovenského HDP zvolní v roku 2023 na 1,3 %
- Vláda má povinnosť predložiť vyrovnaný rozpočet, čo zásadne mení prognózu od roku 2024
- V praxi je to nerealizovateľný scenár, lebo by došlo k ohrozeniu fungovania štátu
  - Modelové prepočty naznačujú, že okamžité vyrovnanie bilancie rozpočtu (takmer 7 % HDP) by v roku 2024 viedlo k poklesu ekonomiky o 6,4 %
  - Miera nezamestnanosti by v roku 2025 presiahla 10 %

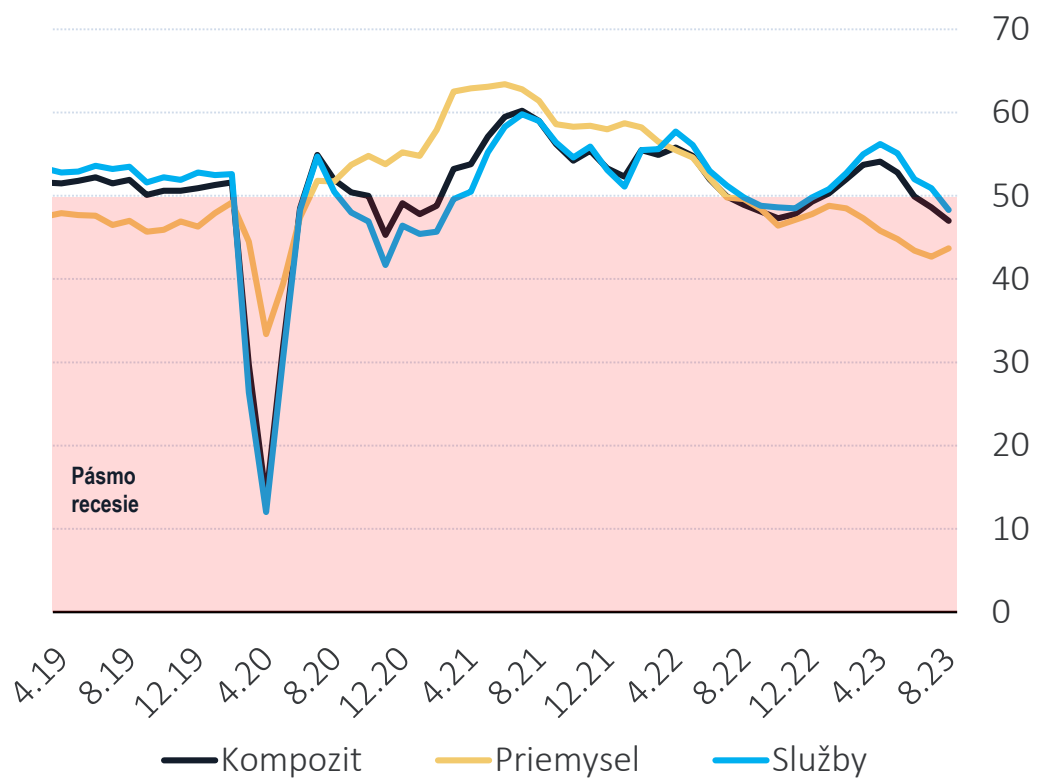
Zahraničné prostredie

Zahraničné ekonomiky spomaľujú

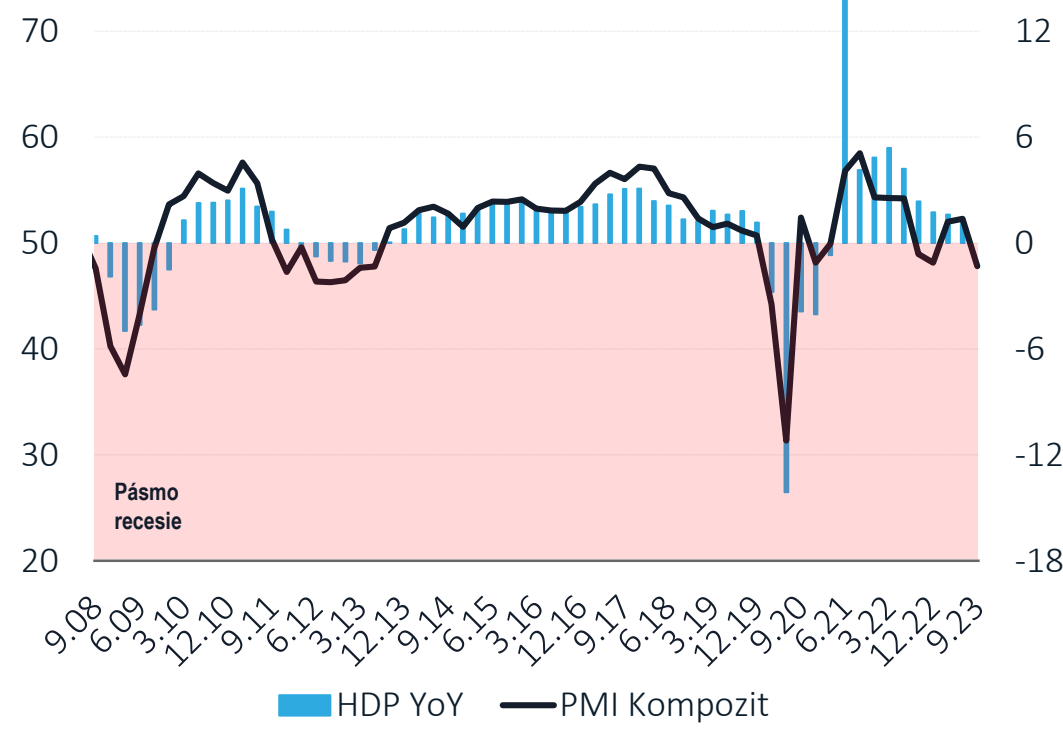
K poklesu v priemysle sa pridali už aj služby
Index nákupných manažérov sa od júna nachádza v pásme recesie

Index nákupných manažérov v eurozóne (index, hodnoty nad 50 = expanzia)

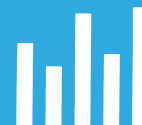
Index nákupných manažérov v eurozóne a medziročný rast HDP (index, hodnoty nad 50 = expanzia; %)

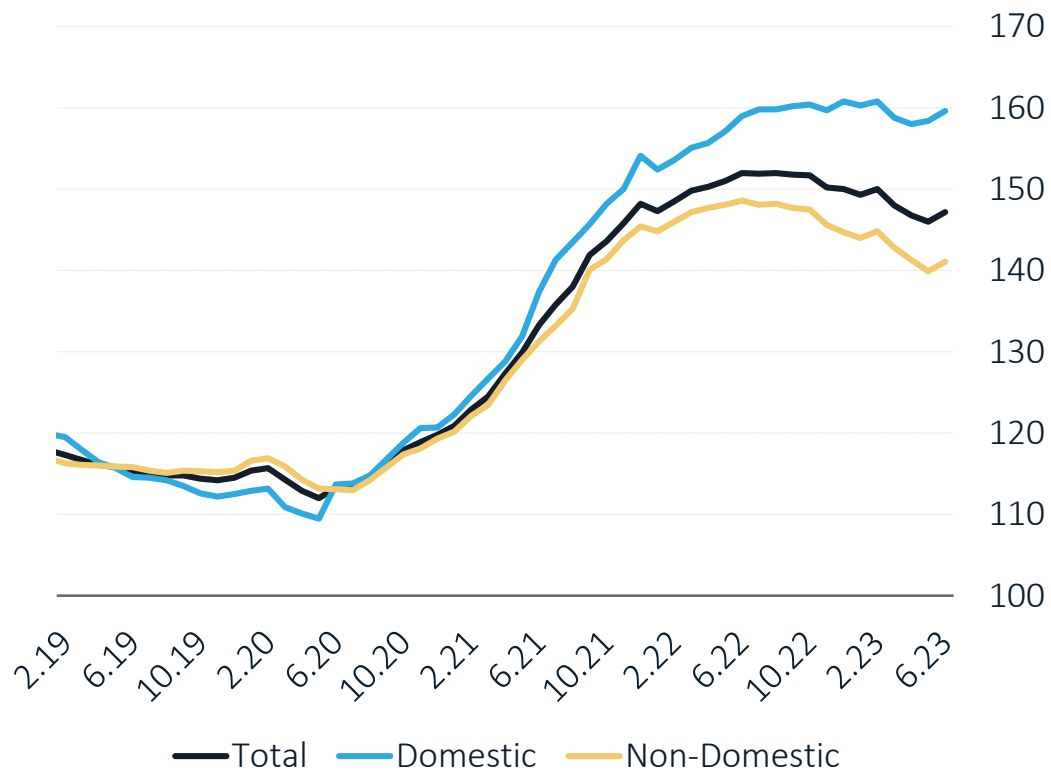
Spomalenie sa prejavuje hlavne v priemysle

Domáce aj exportné objednávky v priemysle kontinuálne klesajú

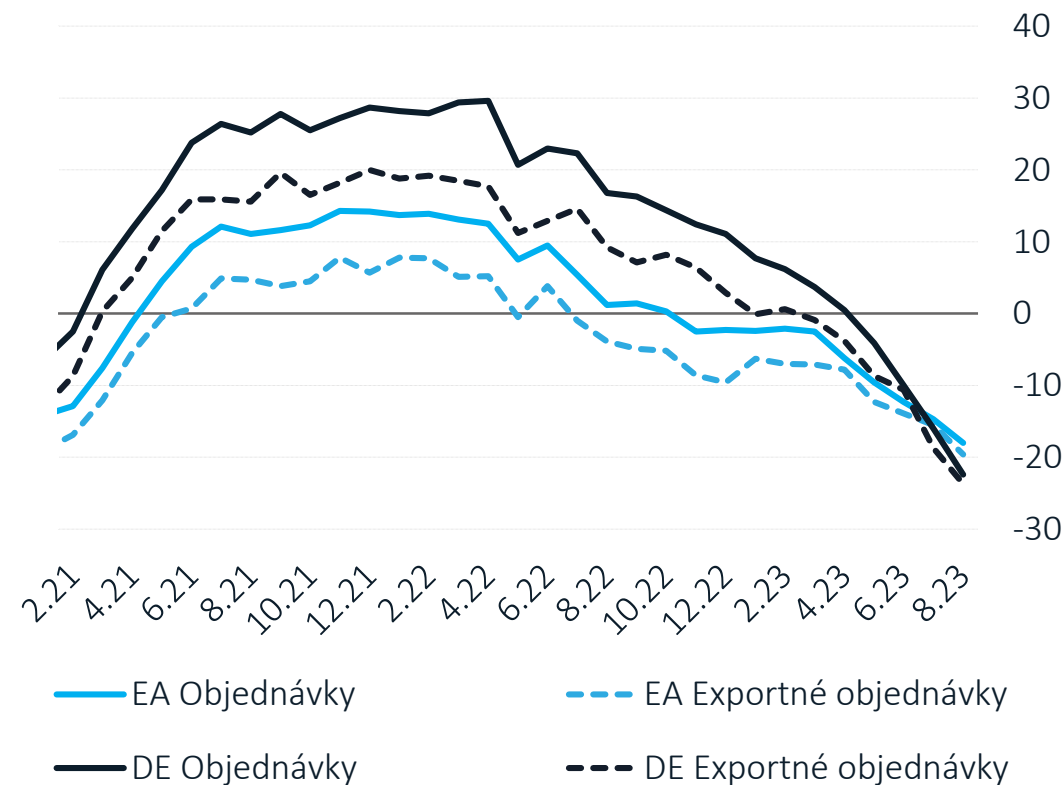
Výroba pokračuje ďalej najmä vďaka vysokým zásobám práce

Index nedokončených objednávok v priemysle v Nemecku (body)

Objednávky v priemysle podľa ESI klesajú (body)

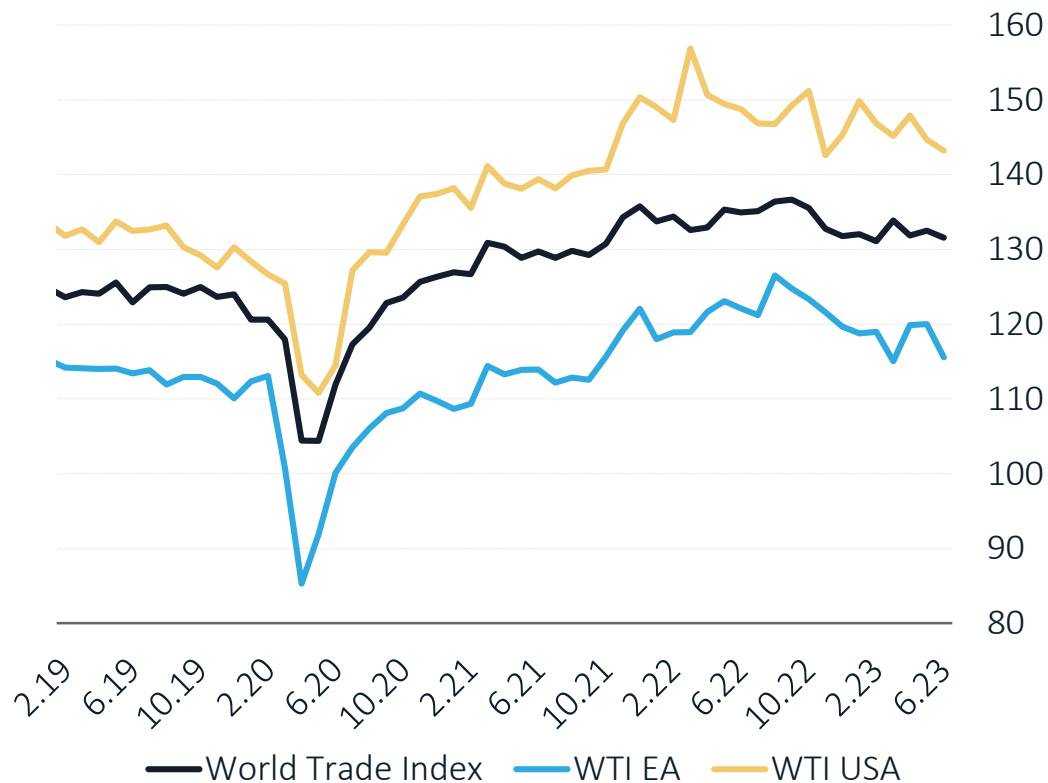
Slabé zahraničné prostredie vplýva aj na medzinárodný obchod

Rýchly nárast úrokových sadzieb spôsobil sprísnenie
úverových podmienok

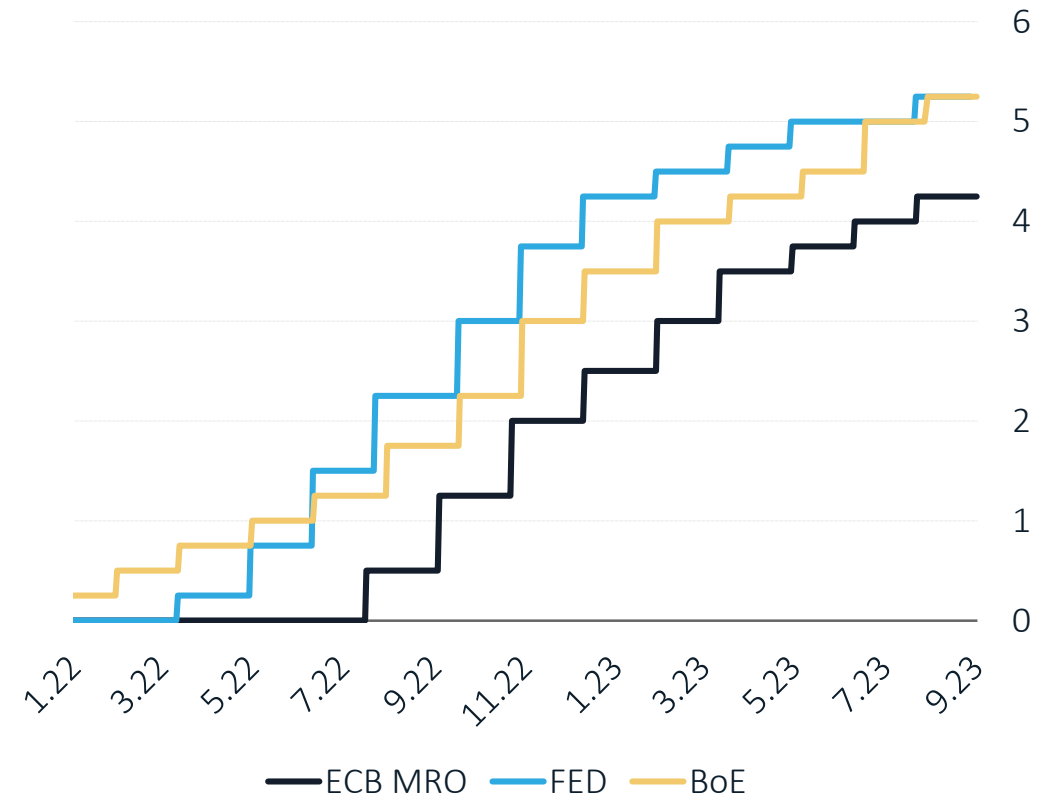
To sa začína prejavovať na klesajúcom globálnom dopyte
Brzdou rastu zostávajú aj ekonomické problémy v Číne

Medzinárodný obchod spomaľuje...
(Index medzinárodného obchodu, body)

...aj kvôli pokračujúcemu sprísňovaniu menovej
politiky
(hlavné úrokové sadzby centrálnych bánk, % p.a.)

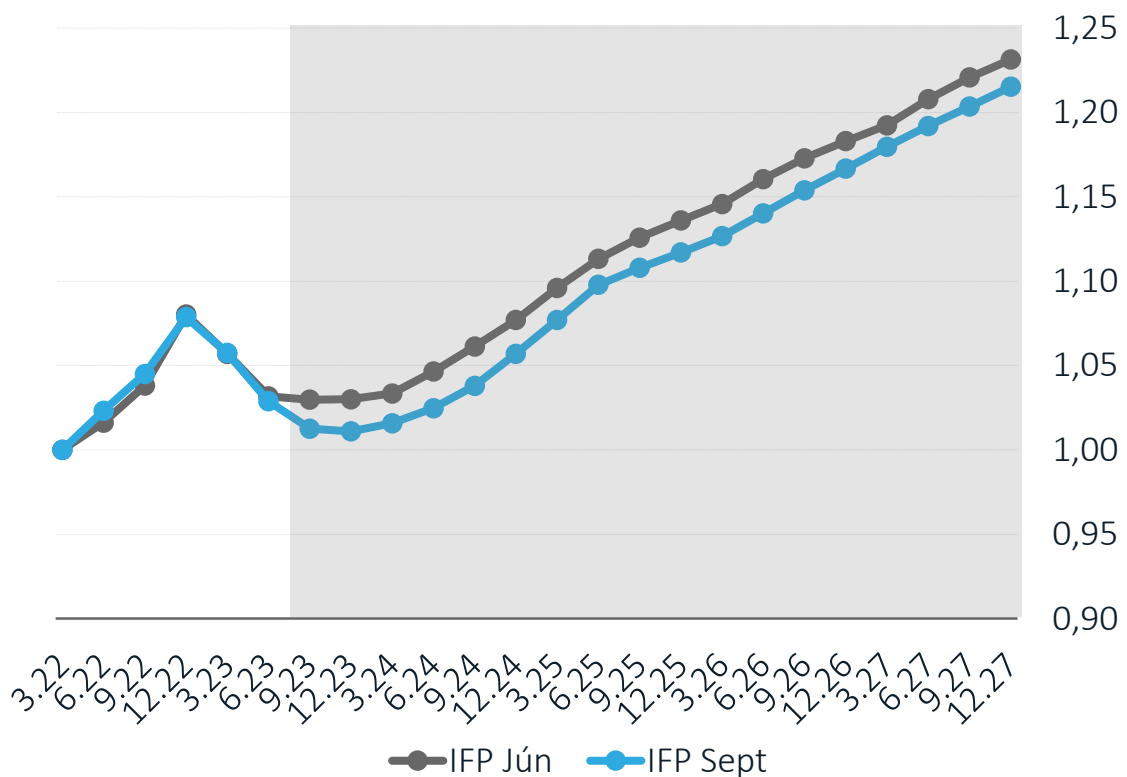
Zahraničný dopyt zvolní

Spomalenie globálneho dopytu sa odzrkadlí aj na dopyte po našich exportných tovaroch

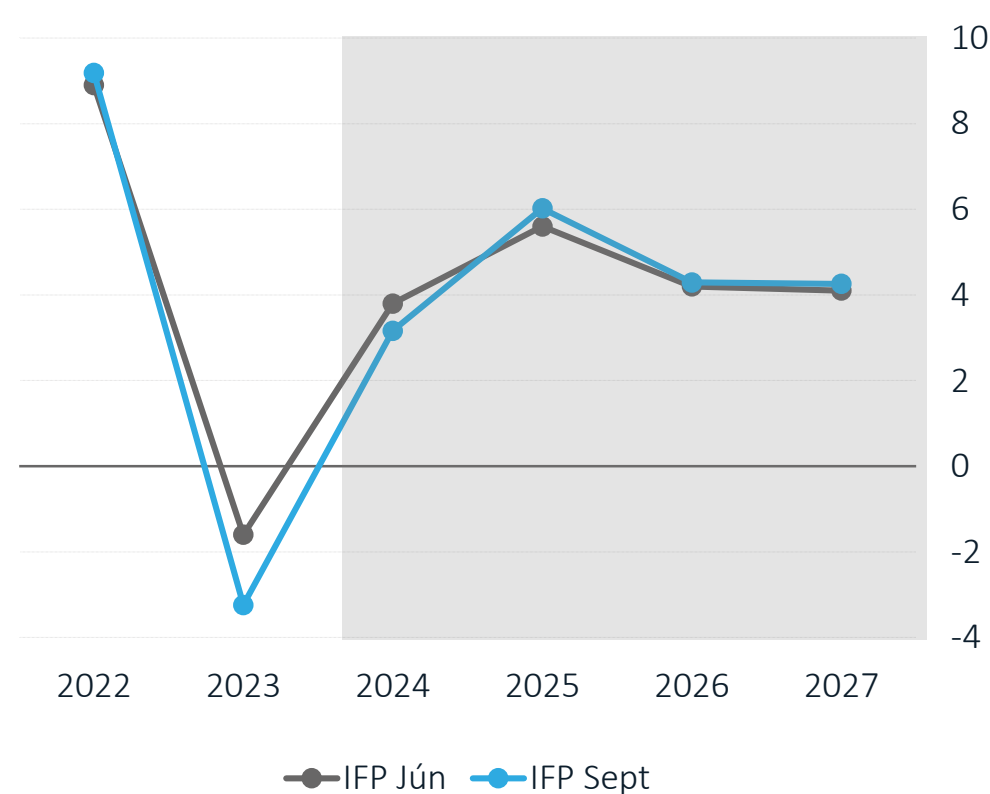
Dôvodom bude najmä slabšia výkonnosť Nemecka v tomto a nasledujúcom roku

Vážený indikátor zahraničného dopytu (level, indexované)

Vážený indikátor zahraničného dopytu (medziročná zmena, %)

Domáca ekonomika

Spomalenie výroby a zrýchľujúce eurofondy

Negatívny trend v energeticky náročnej výrobe kovov a vo výrobe gúm a plastov, automobilky zažili v júli pokles

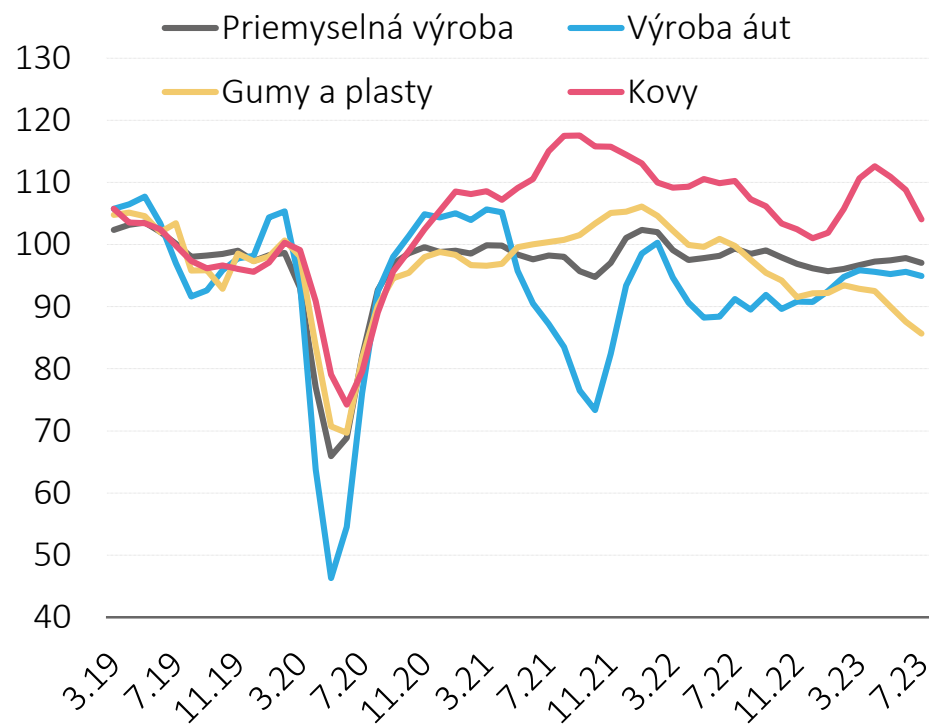
Sentimentové indikátory v priemysle sa však v Q3 odrazili od dna

Zrýchľujúce eurofondy už vidno aj v štatistikách stavebníctva

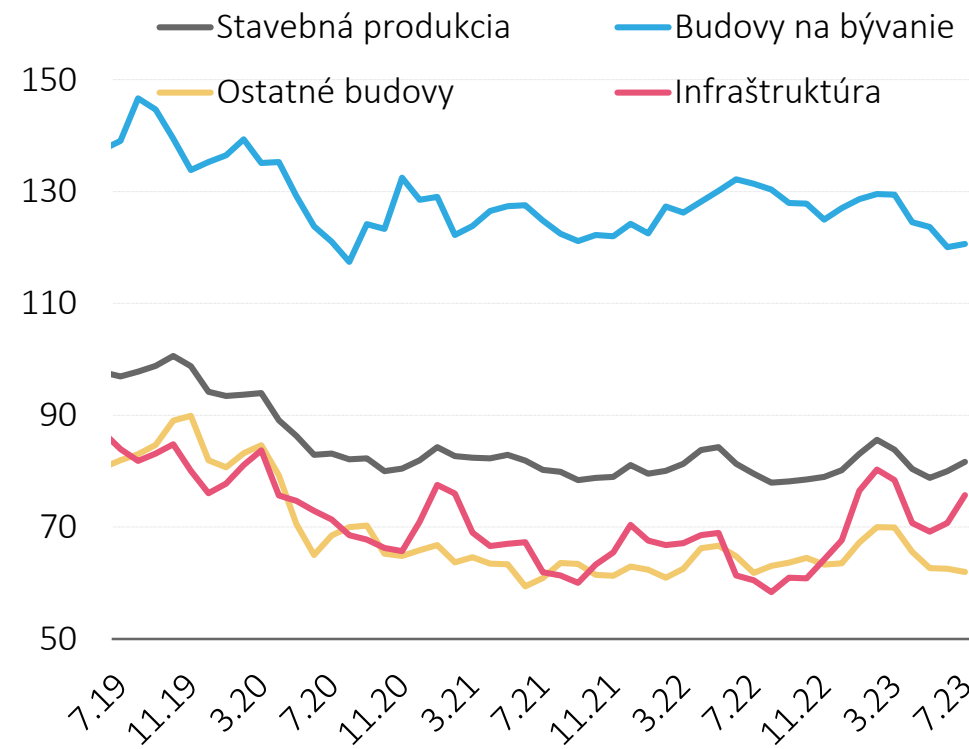
Priemyselná produkcia v júli poklesla

(IPP 2019 = 100, SA, 3M MA)

Výstavba inžinierskej infraštruktúry zrýchľuje

(Výstavba v s.c. 2015 = 100, SA, 3M MA)

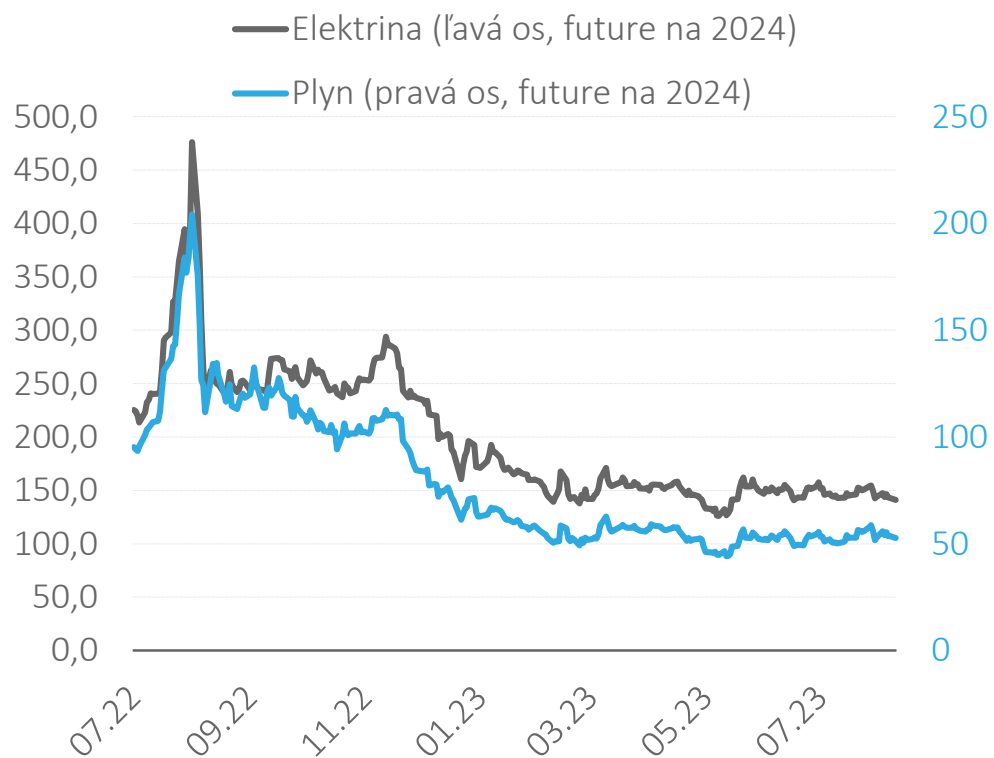

Energetické komodity sa stabilizovali

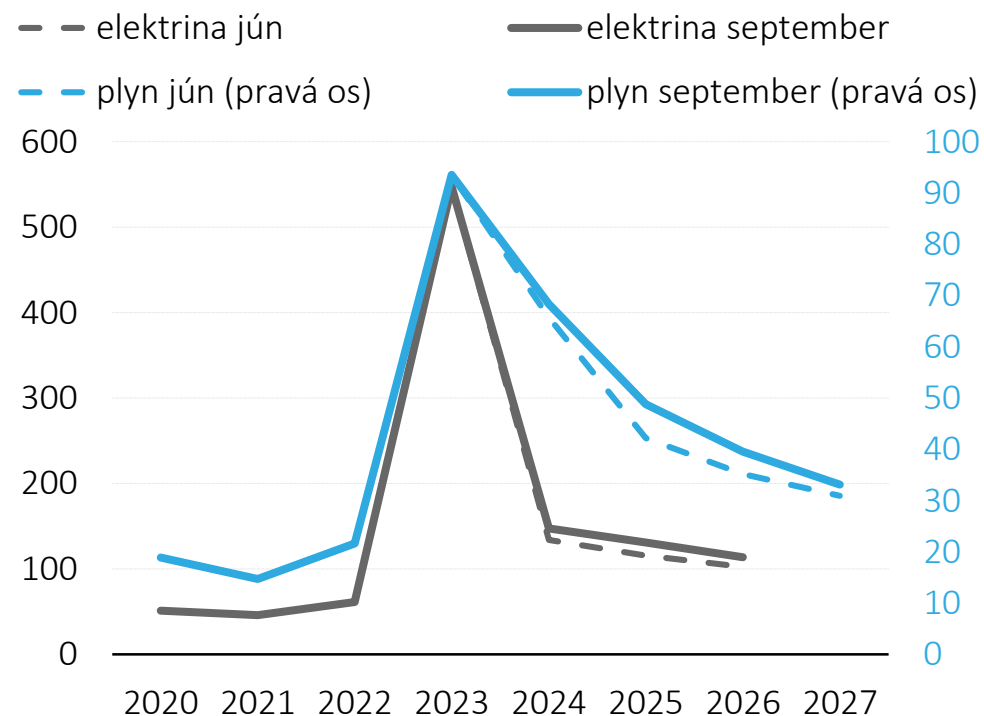
Ceny elektriny a plynu na svetových trhoch sa od jari výrazne nemenia

Ceny energií na rok 2024

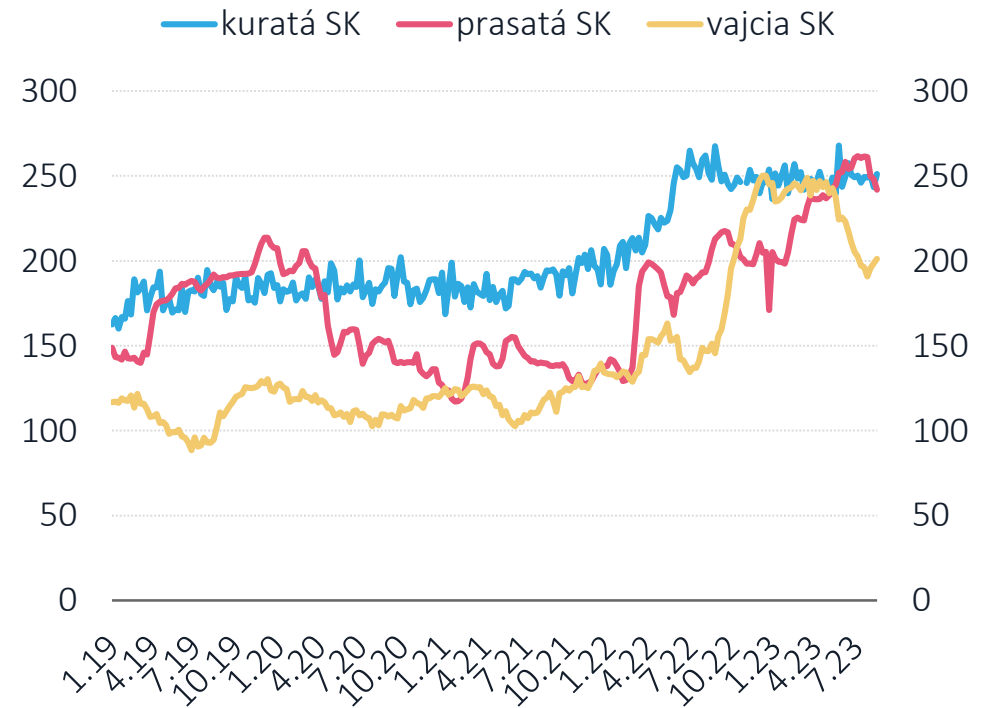
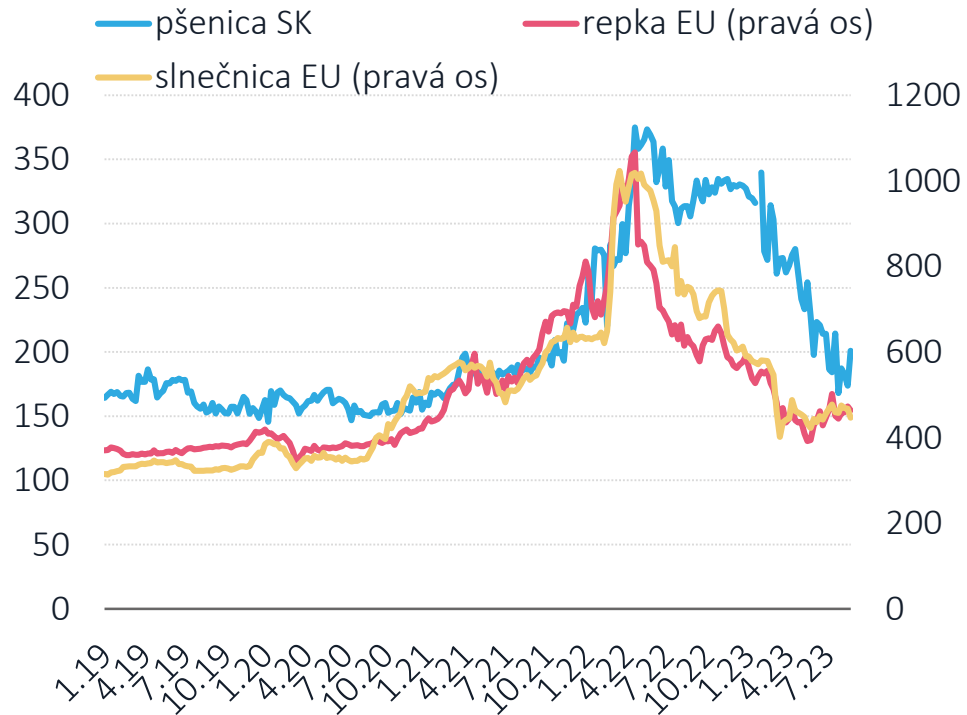

Ceny vstupujúce do výpočtu reg. cien

Agrokomodity

Ceny rastlinných výrobkov klesajú, živočíšna výroba (okrem mliečnych výrobkov) je stále drahá

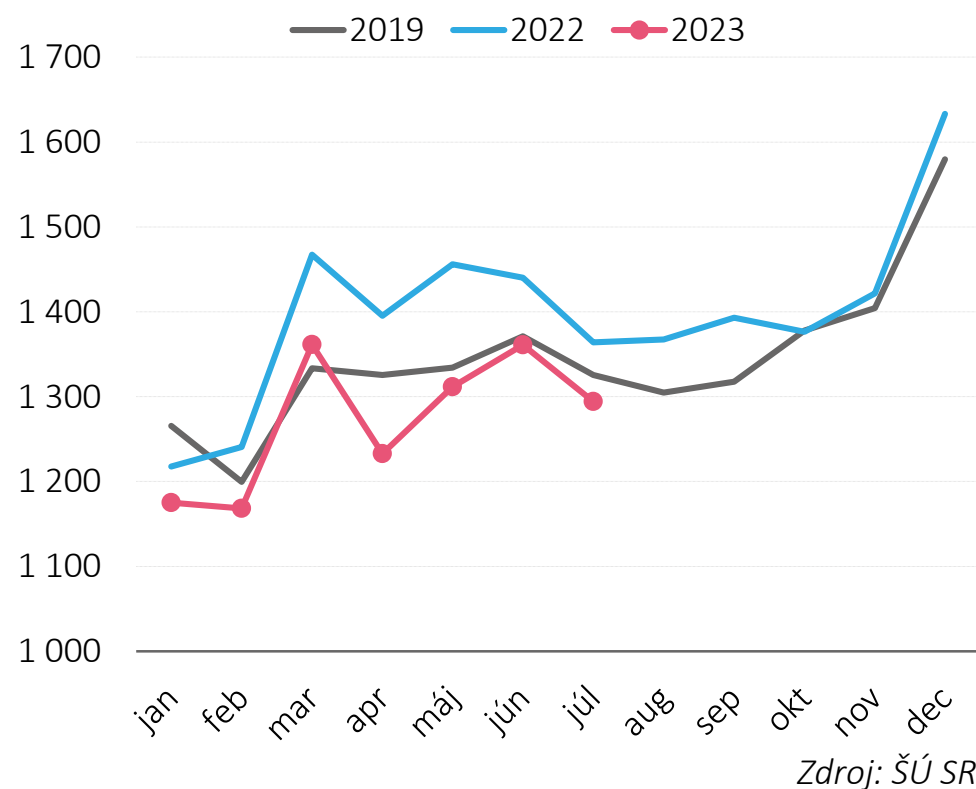

S klesajúcou infláciou sa zaostávanie spotreby zmierňuje

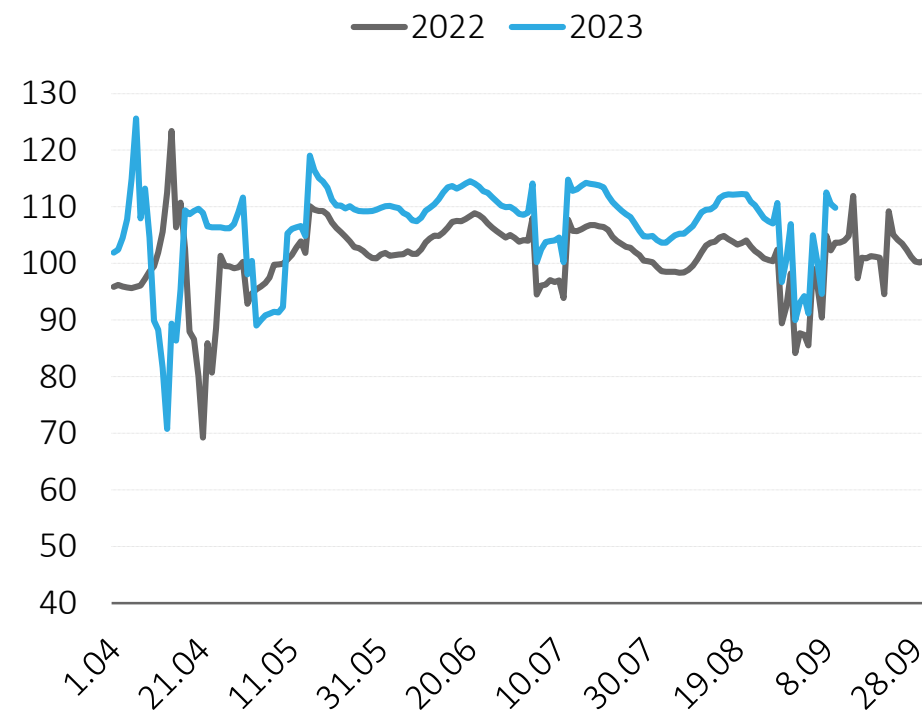
Zaostávanie maloobchodu sa oproti Q2 zmiernilo, v júli boli reálne tržby medziročne nižšie o 5 %

Rýchle dáta z eKasy v auguste a v septembri nenaznačujú zmenu v trende

Maloobchodné tržby pokračujú v zaostávaní
(v mil. eur, stále ceny)

Zmenu trendu nenaznačujú ani tržby z eKasy
(maloobchod, priemer 2022 = 100, bežné ceny)

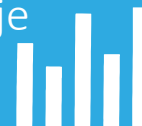

Pribúdajú signály ochladenia na trhu práce

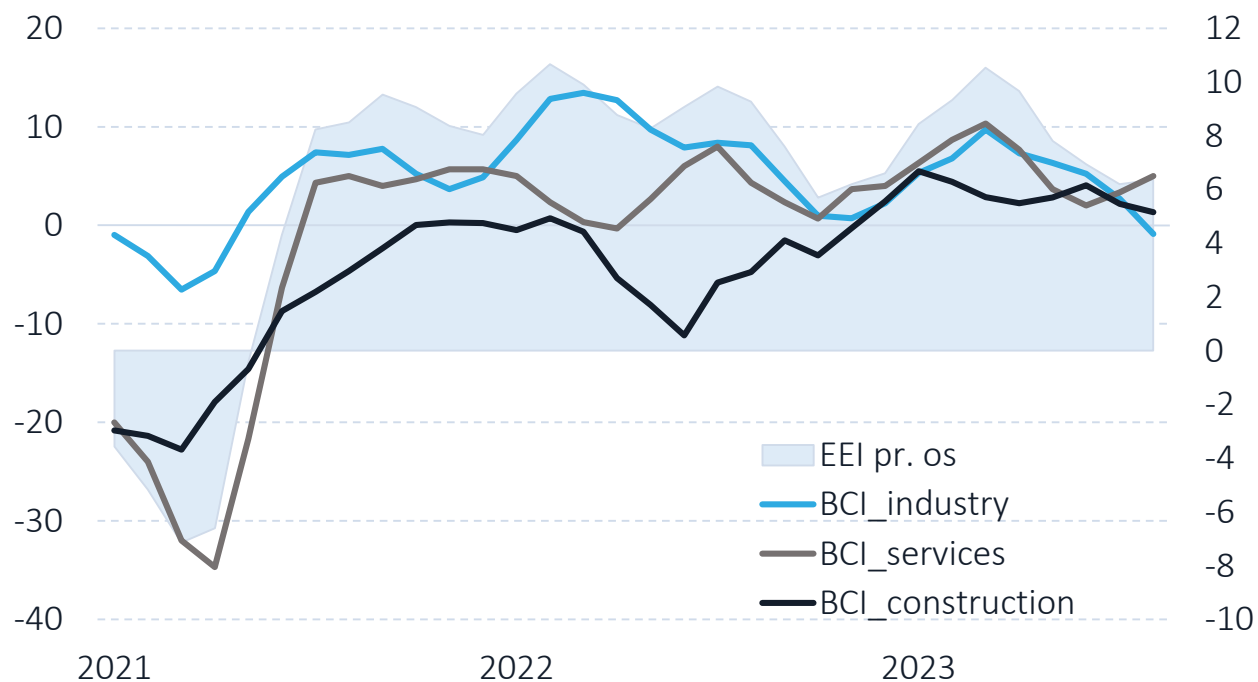
Očakávaná od januára kontinuálne klesajú, najviac v priemysle

Miera nezamestnanosti v júli rástla prvý krát po 2 rokoch (pribudli uchádzači z obchodu a služieb)

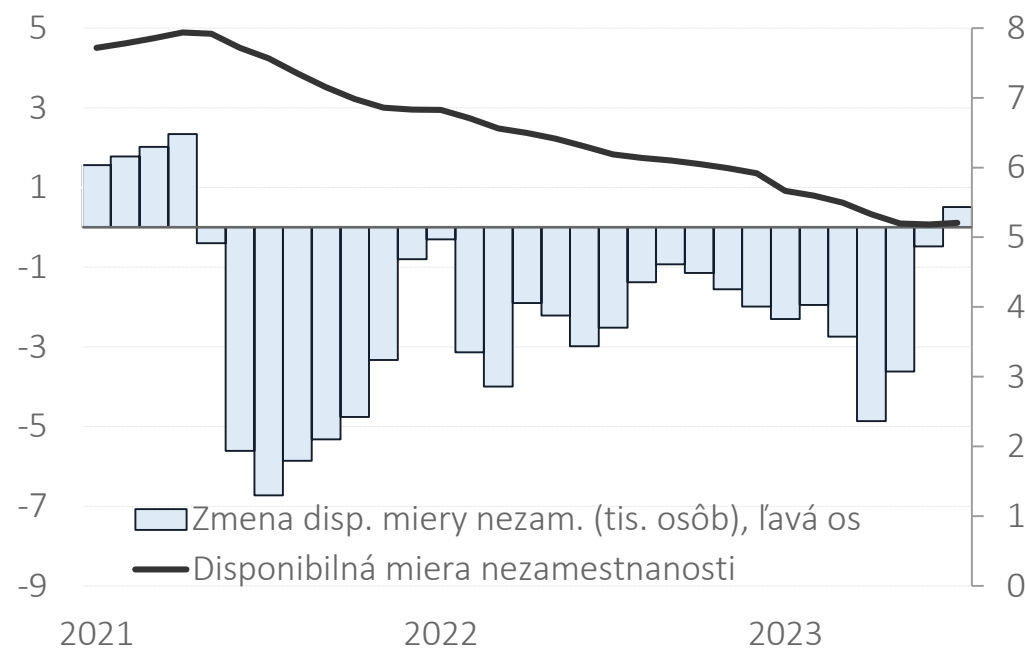
Pribudli najmä ľudia zo zamestnania, ale počet VPM je blízko maxím a stále rastie

Očakávania o zamestnanosti klesajú (Očakávaná zamestnanosť z ESI)

Miera nezamestnanosti po dvoch rokoch narástla (Medziročné zmeny v %)

Slabý rast zamestnanosti v tomto roku

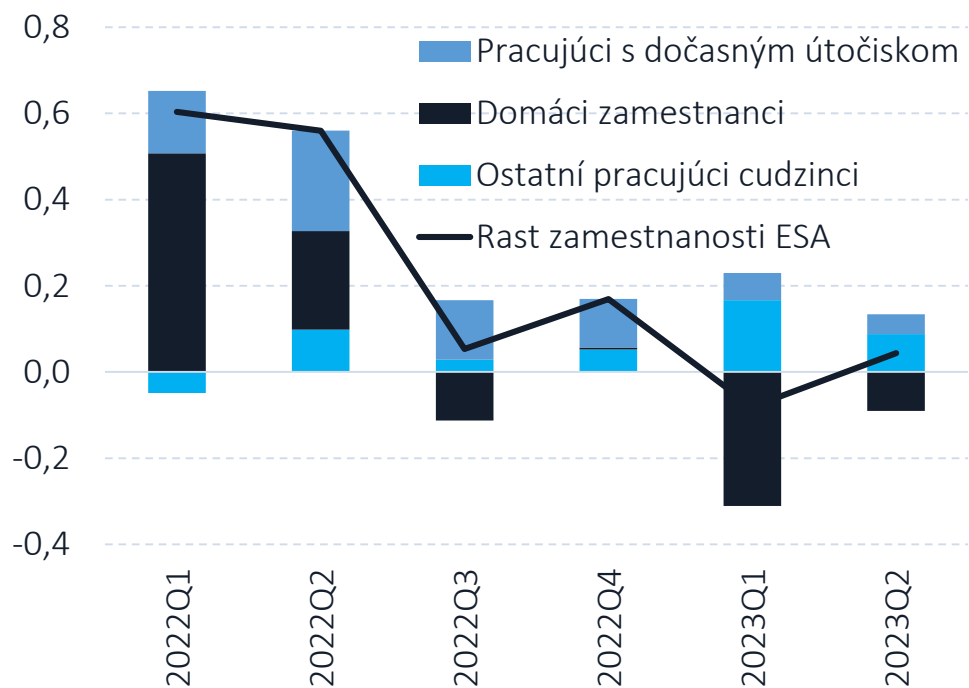
Počet zamestnaneckých vzťahov klesol pod úroveň roka 2022

Celý rast v 2Q vygenerovali pracujúci cudzinci, ktorí pomáhajú tmiť prepád pracovnej sily na Slovensku

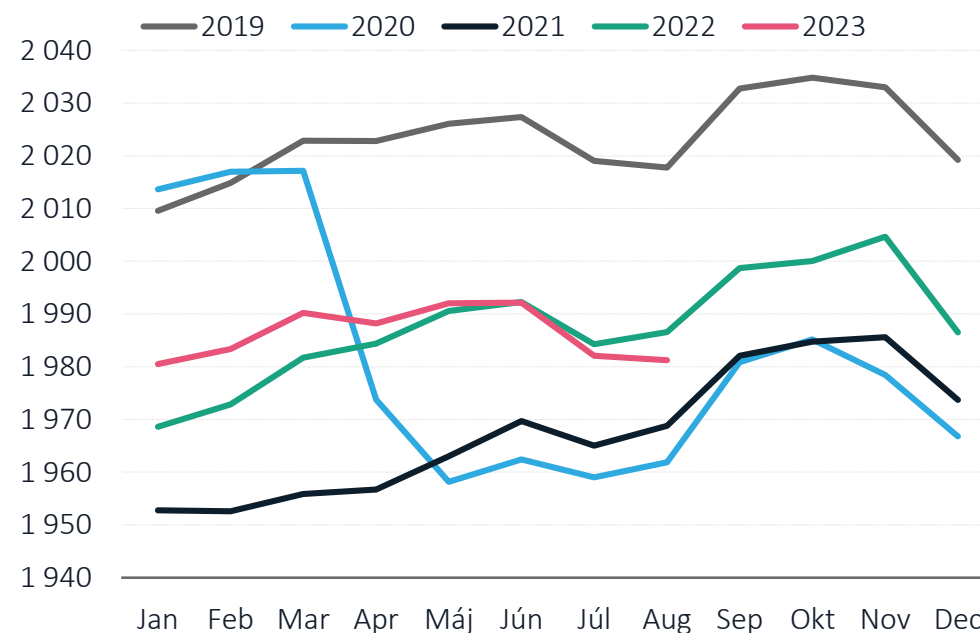
Pracujúcich cudzincov je takmer 100 tisíc, z toho 1/5 z UA

Cudzinci pomáhajú nahrádzať chýbajúcu pracovnú silu...
(príspevky k rastu ESA v p. b.)

...zamestnanosť však bude stagnovať aj v 3Q
(v tis. osôb)

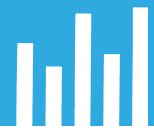

Rýchlejší rast miezd v tomto roku len vďaka VS

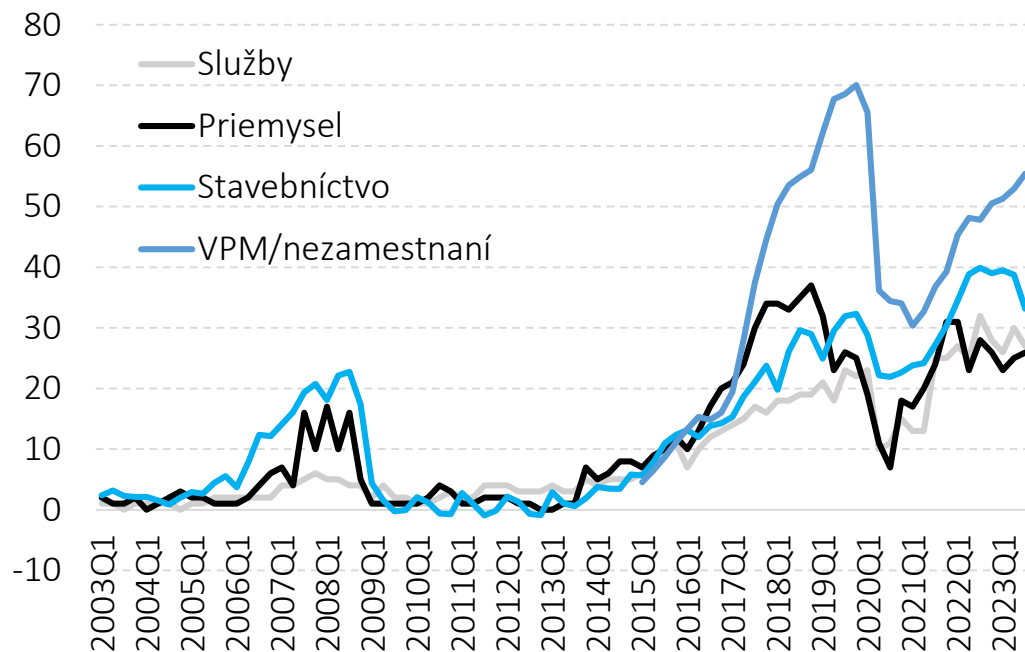
Verejný sektor prebehol očakávania, súkromný stagnuje

Napätie na trhu práce čiastočne tlmia cudzinci, čo môže uberať z rastu v súkromnom sektore

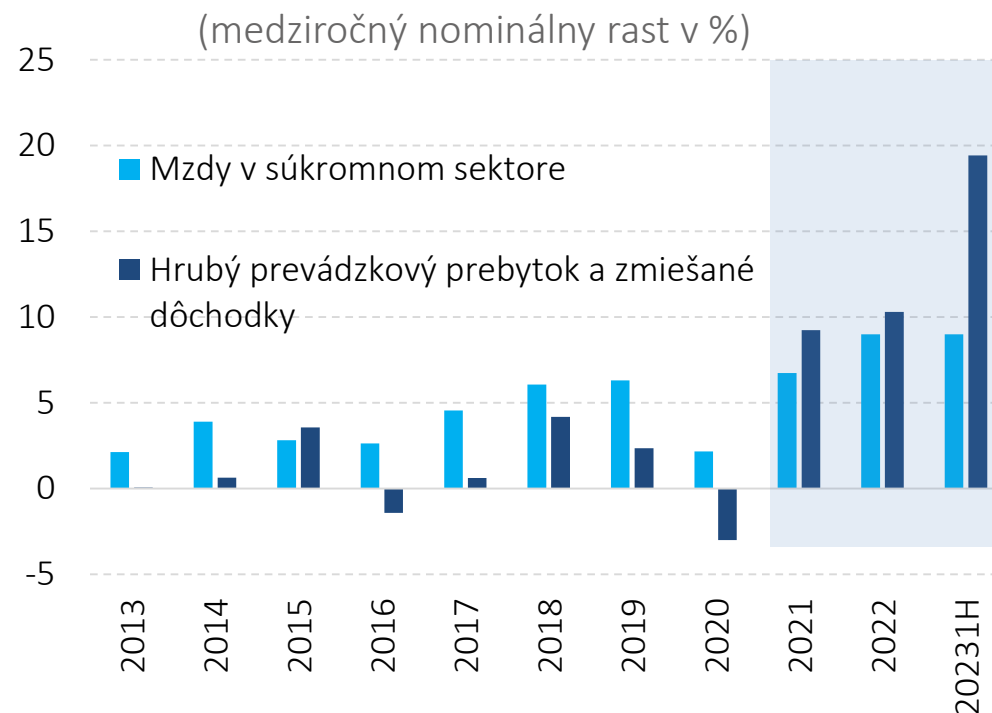
Rýchlejší rast ziskov než platov pokračoval aj v 1H2023

Napätie na trhu práce je stále vysoké...
(medziročný rast, v %)

...v súkromnom sektore však zrýchlenie rastu miezd zatiaľ nevidno

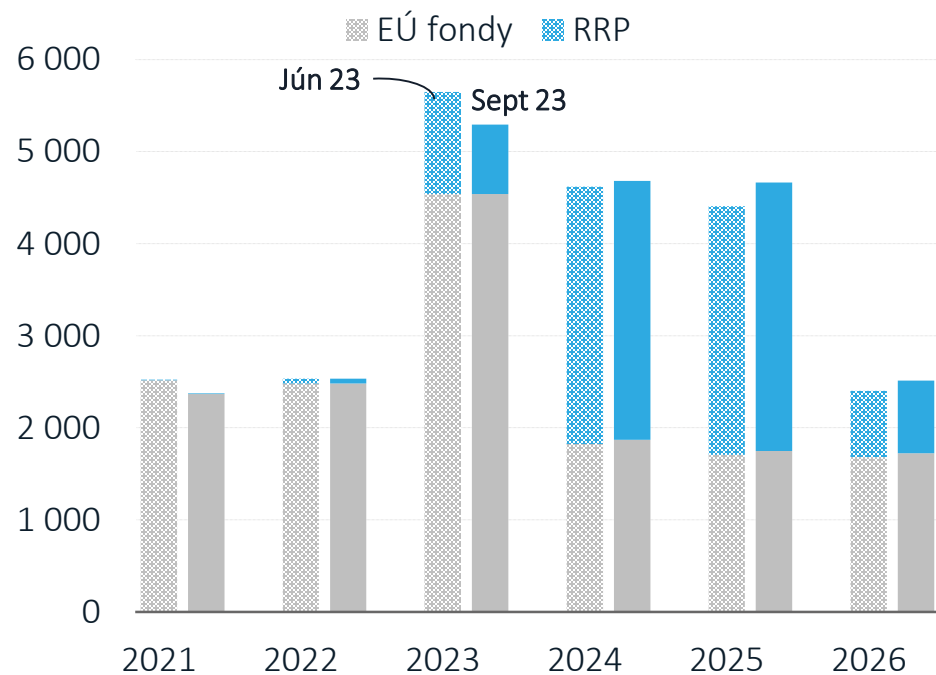

Investície z fondov EÚ a RRP podpora ekonomiku v 2023

EÚ fondy a RRP bez výraznejších zmien

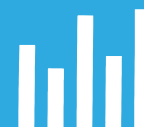
Predpoklady čerpania RRP a štrukturálnych fondov
(v mil. EUR)

Prognóza

Predpoklady prognózy

	2022S	2023OS	2024	2025	2026	2027
Nominálne saldo - Vyrovnaný	-2,0	-6,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Nominálne saldo - NPC	-2,0	-6,9	-7,0	-7,2	-6,9	-6,9

- Vyrovnaný rozpočet
  - Neuvažuje sa s energo-pomocou (s výnimkou memorandovej elektriny)
  - Vyrovnanie sa všetko udeje na výdavkovej strane rozpočtu: na kompenzáciách VS (prepad zamestnanosti o 30% a zafixované mzdy), medzispotrebe VS a investíciách VS

Bez zastropovania by ceny energií vystrelili

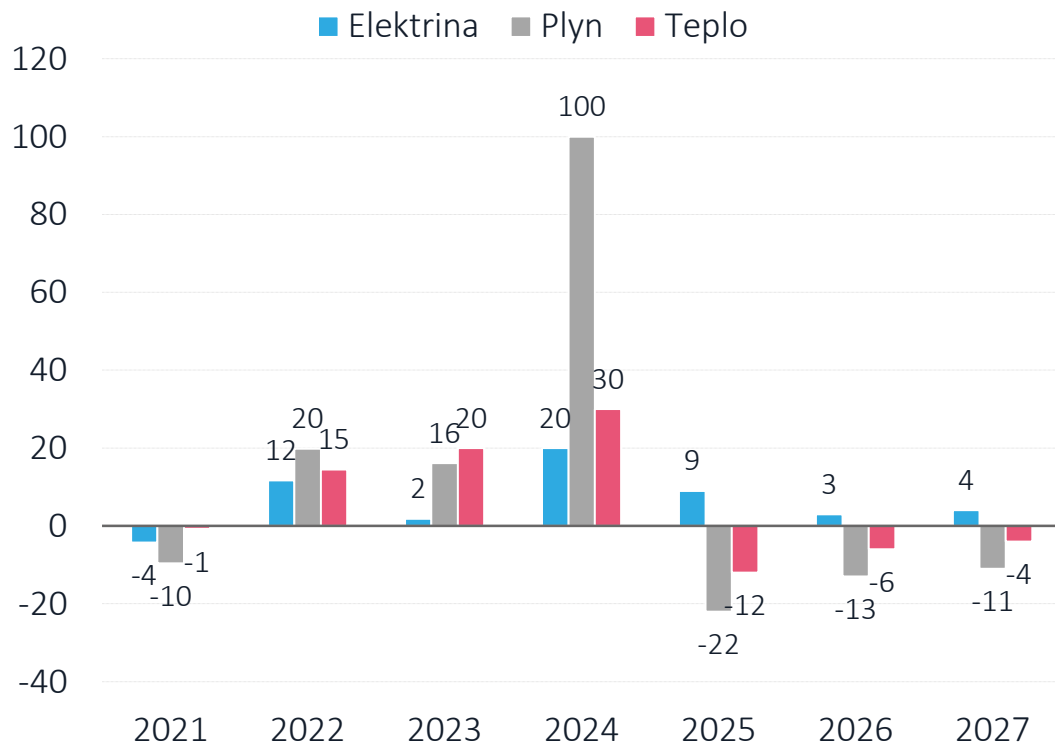
Ceny elektrickej energie sa odvíjajú od memorandovej ceny silovej elektriny a zrealizovania ostatných zložiek v roku 2024

Ceny plynu by sa bez dodatočných opatrení v budúcom roku zdvojnásobili, ceny tepla by podľa informácií MH mali v budúcom roku vzrásť o približne 30%

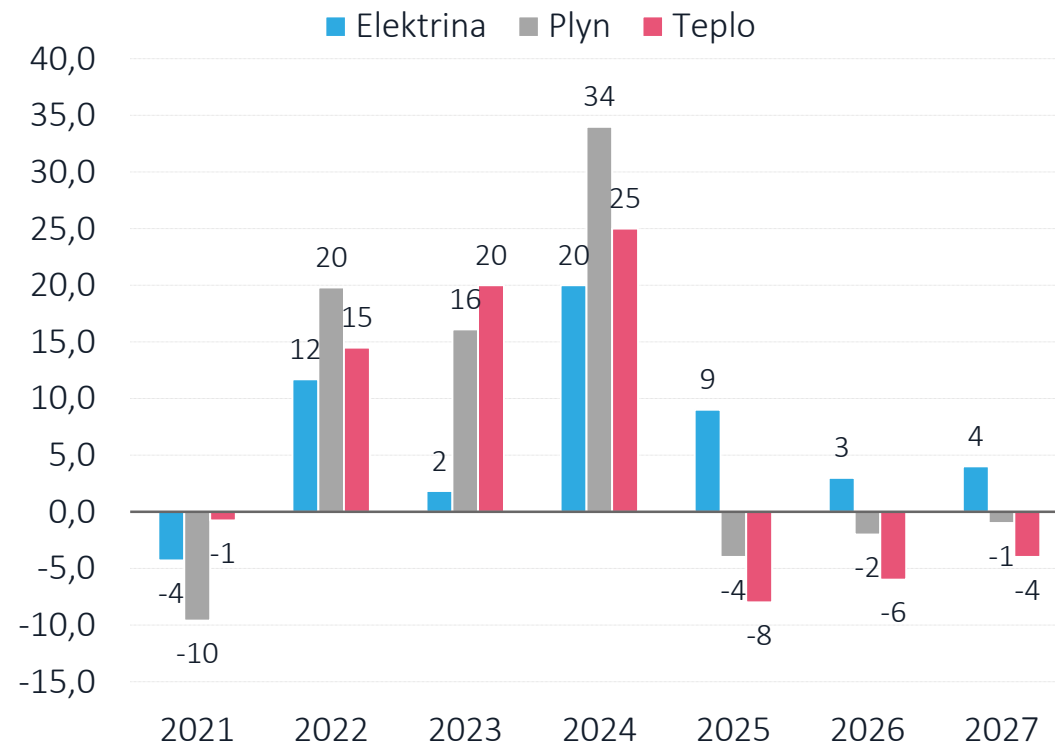
Predpokladané opatrenia by povedli k miernejšiemu rastu cien, s celkovým vplyvom na infláciu vo výške 2,3 p.b. v roku 2024

Nárast cien bez opatrení

Predpokladaný nárast cien s opatreniami

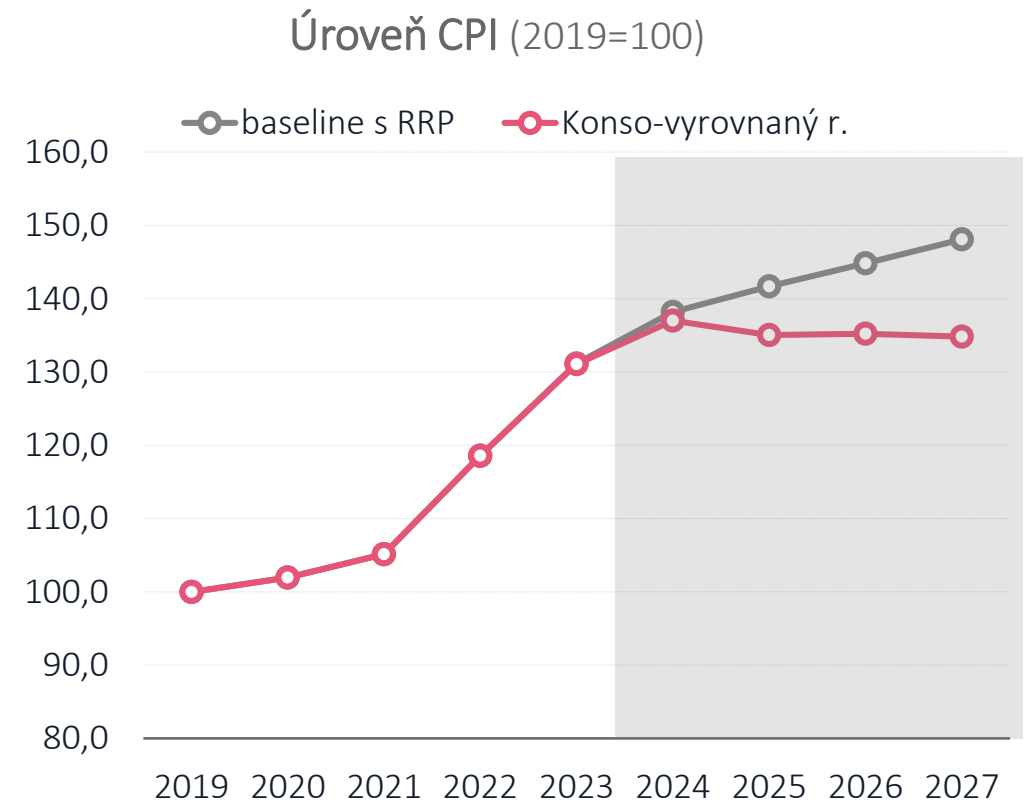
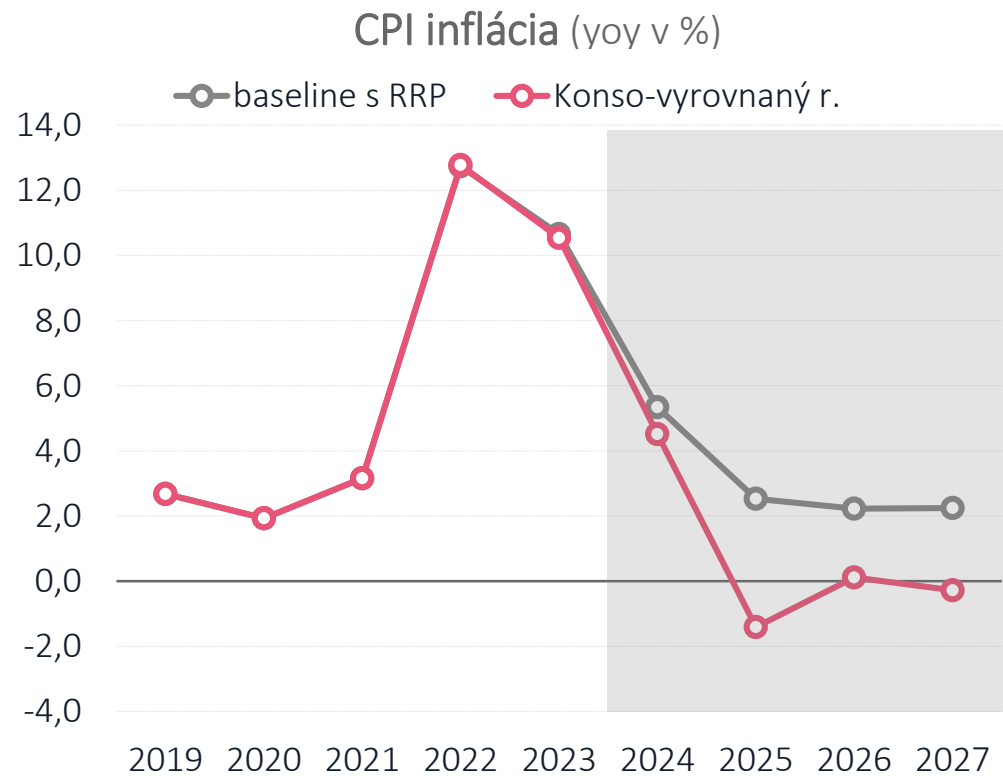
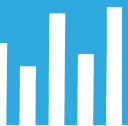

Konsolidácia bude pôsobiť dezinflačne

V NPC scenári by sa inflácia v strednodobom
horizonte vrátila k 2% rastom

Konsolidácia utlmí inflačné tlaky

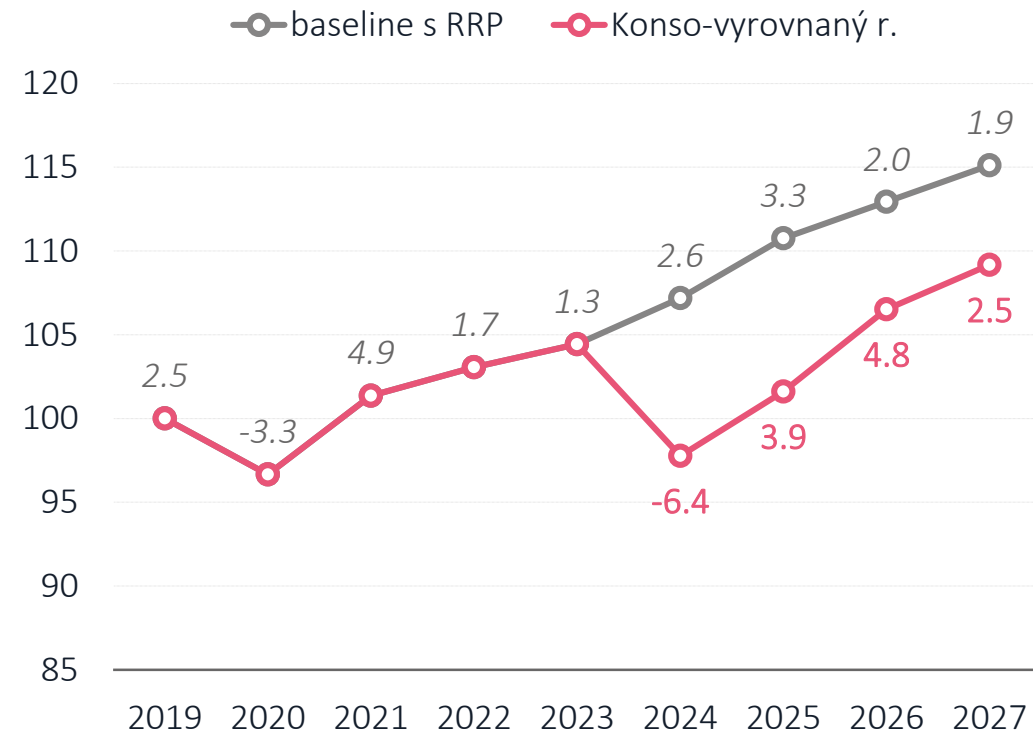
Pri vyrovnanom rozpočte zakryje i nárast inflácie v
energiách navyše

HDP s vyrovnaným rozpočtom prudko klesne

- V praxi je to nerealizovateľný scenár, lebo by došlo k ohrozeniu fungovania štátu
- Prepád ekonomiky je hnaný výpadkom domáceho dopytu
- Výpadok výkonu je oproti NPC permanentný
- Reálne HDP by pri vyrovnanom rozpočte bolo v roku 2027 asi o 7 % nižšie ako v NPC

Reálne HDP zvolňuje podľa objemu konsolidácie
(reálne HDP, 2019 = 100)

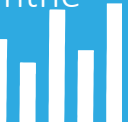

Výpadok miezd pri konsolidácii

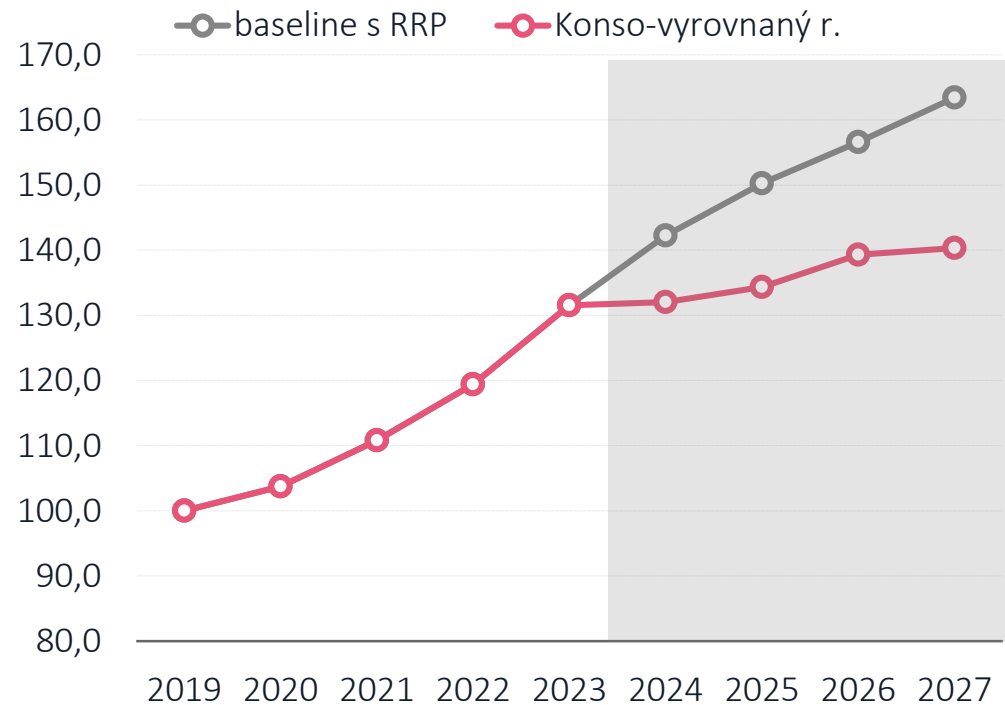
NPC predpokladá rast miezd blízko nominálneho HDP s medzerou voči produktivite cca 0,5 p. b.

Vyrovnaný rozpočet uvažuje zafixovanie rastov miezd vo VS v 2024

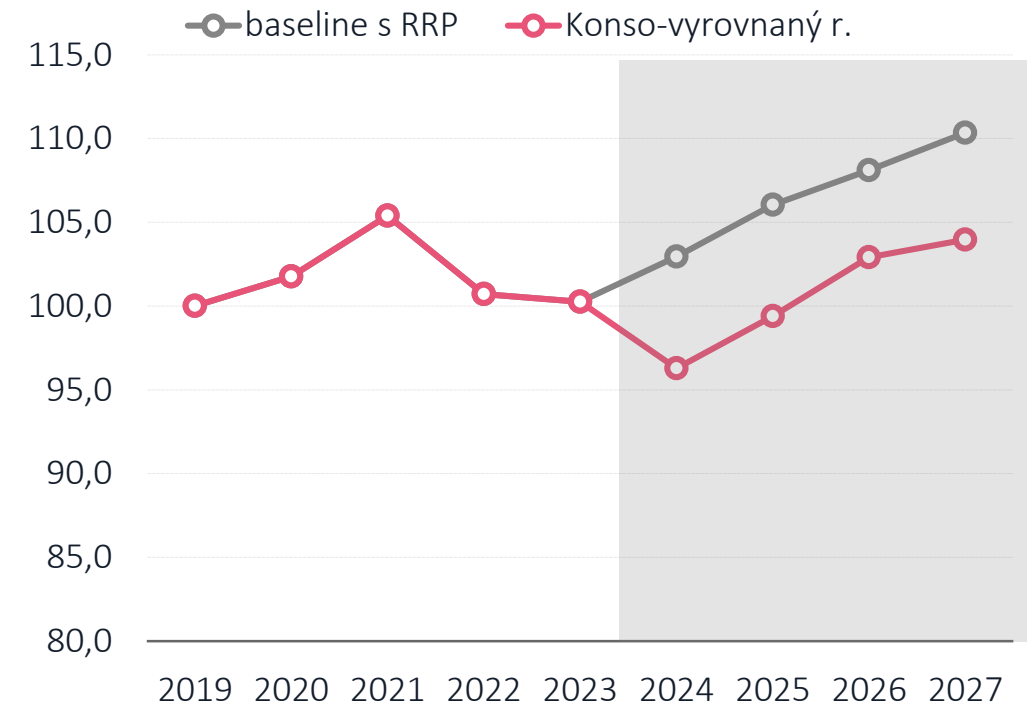
Reálne mzdy by pri vyrovnanom rozpočte stratili permanentne takmer 7 % voči NPC

Prognóza nominálnej mzdy (2019=100)

Prognóza reálnej mzdy (2019=100)

Šetrenie prinesie stratu pracovných miest

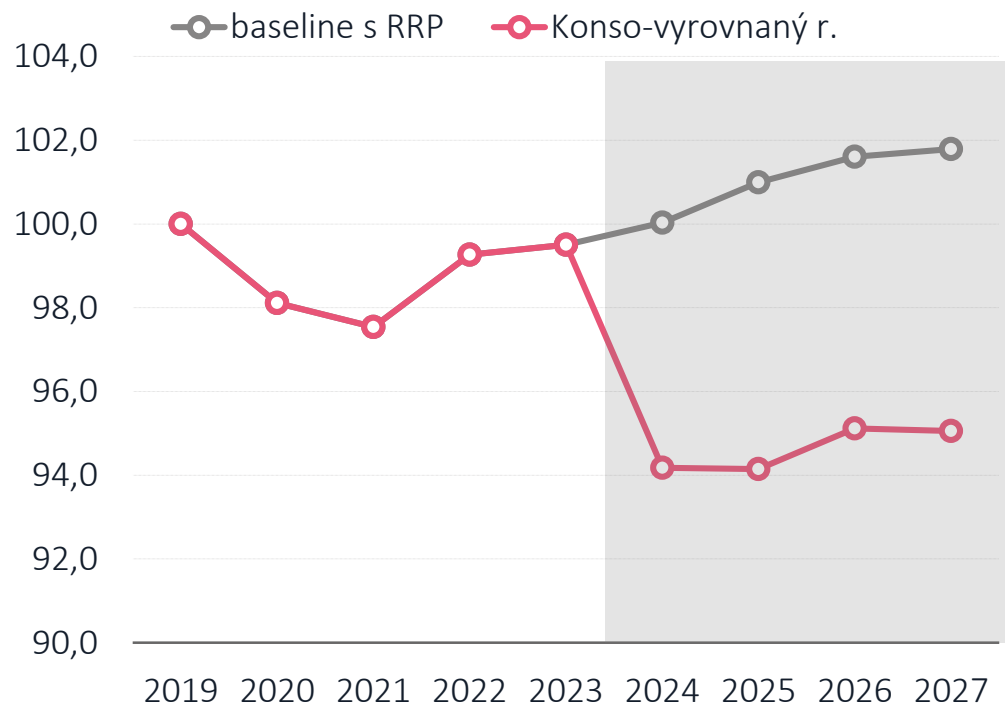
V 2024 – 2025 pozitívny príspevok RRP viac ako plne kompenzovaný konsolidáciou

Vyrovnaný rozpočet predpokladá šetrenie v 2024 len cez počet pracovných miest – prepád o 30 % vo VS

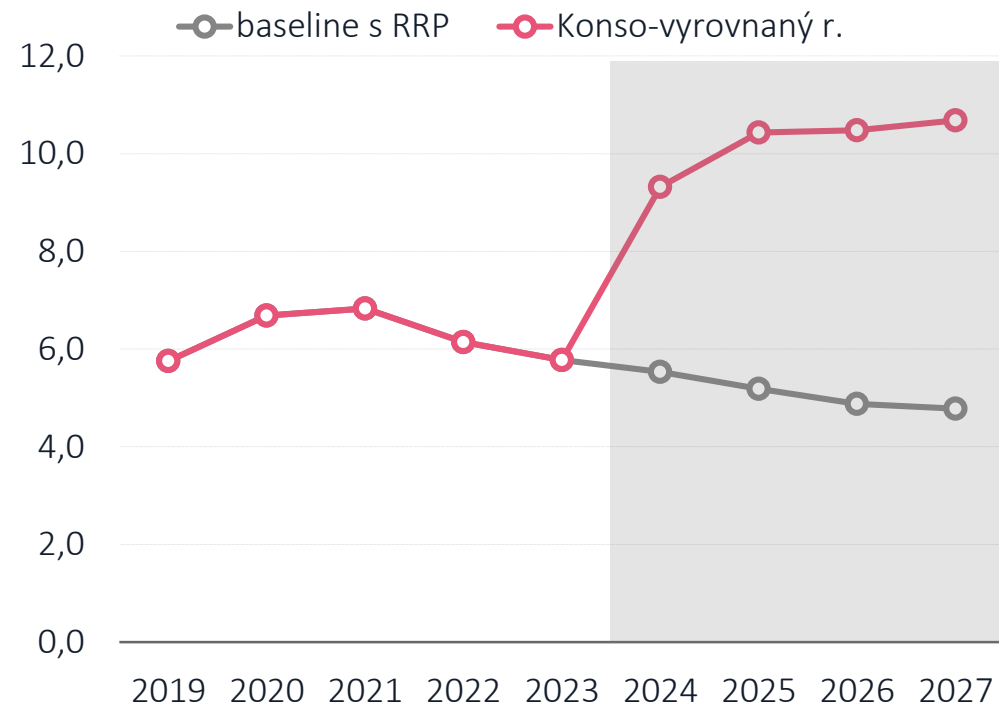
V 2026 navzájom čiastočne tlmí negatívny vplyv konsolidácie a RRP spustenie Volva

Zamestnanosť ESA (2019=100)

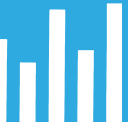

Miera nezamestnanosti (VZPS, v %)

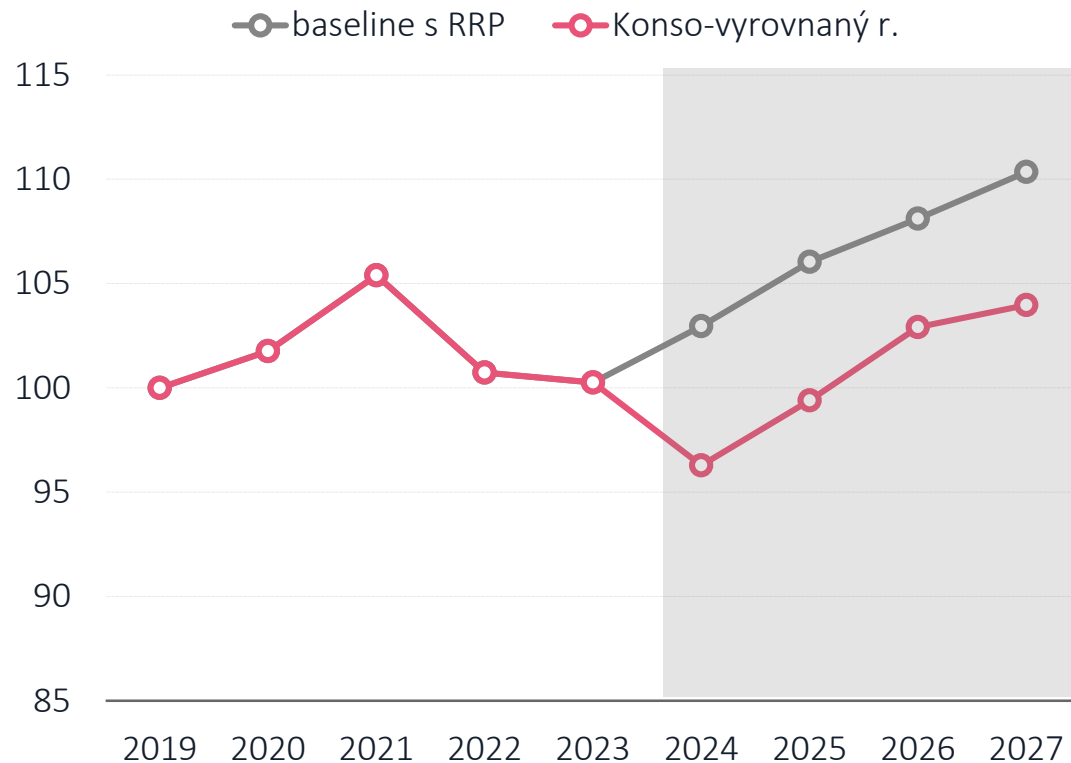

Spotreba domácností bude pod tlakom

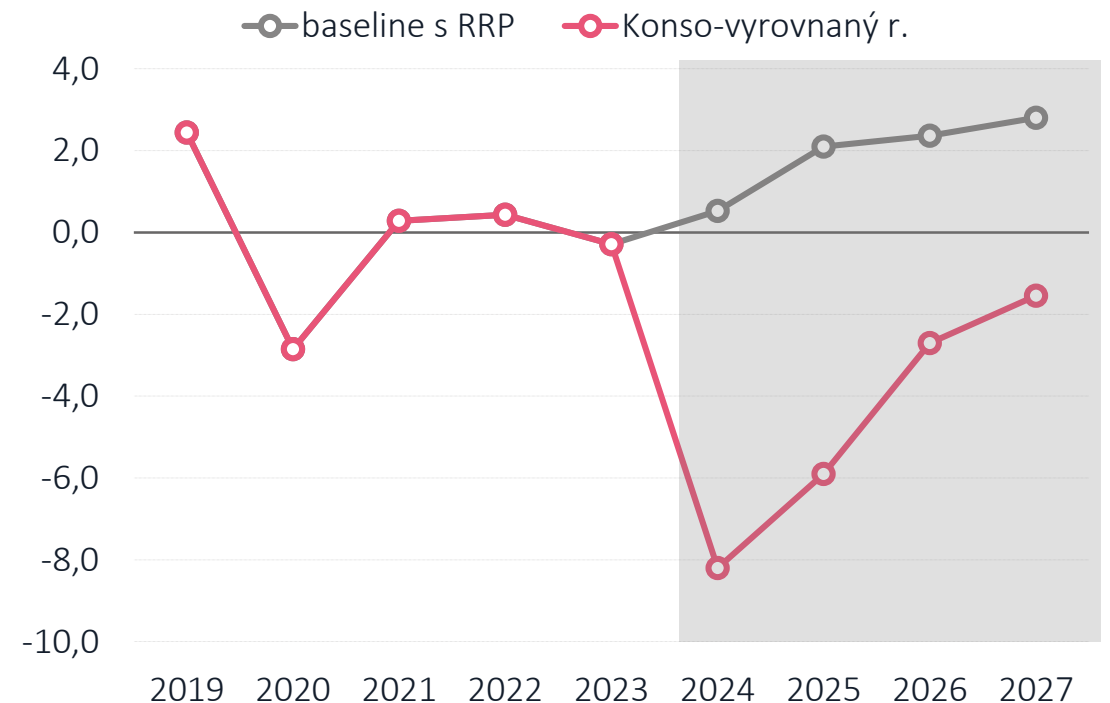
Prepad spotreby bol silnejší v 1H 2023 než sme čakali
Obnova úspor sa odkladá

Pod tlakom cien spotreba predsa len klesne
(2019=100, stále ceny)

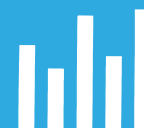
Pri veľkých deficitoch sa ekonomika výrazne prehrieva
(produkčná medzera, v % pot. HDP)

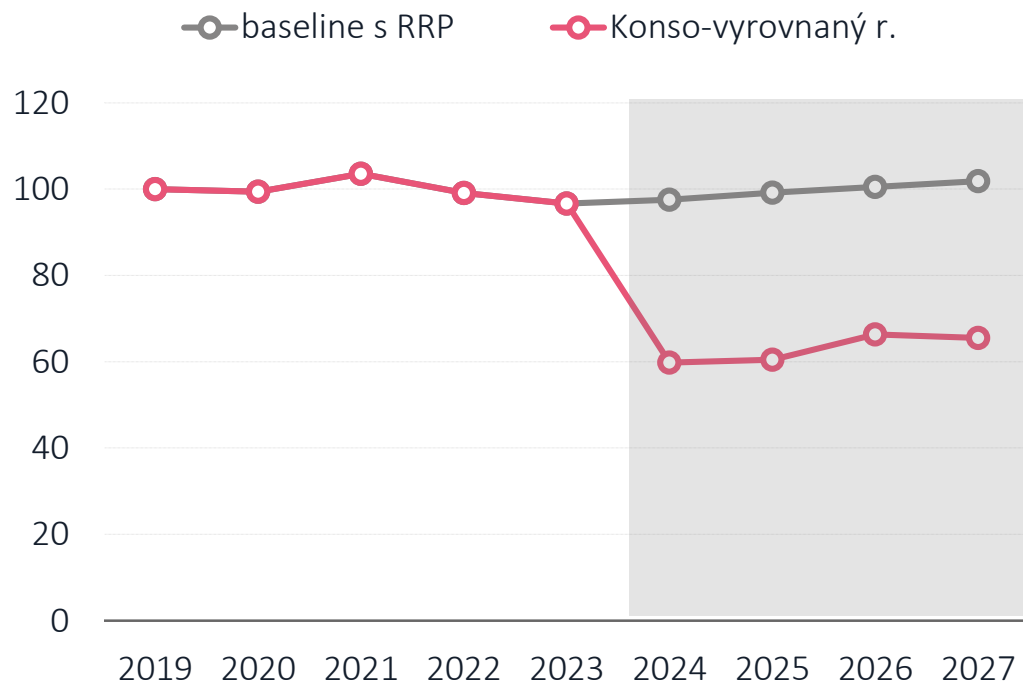

Konsolidácia výrazne ukrojí z vládnej spotreby a investícií

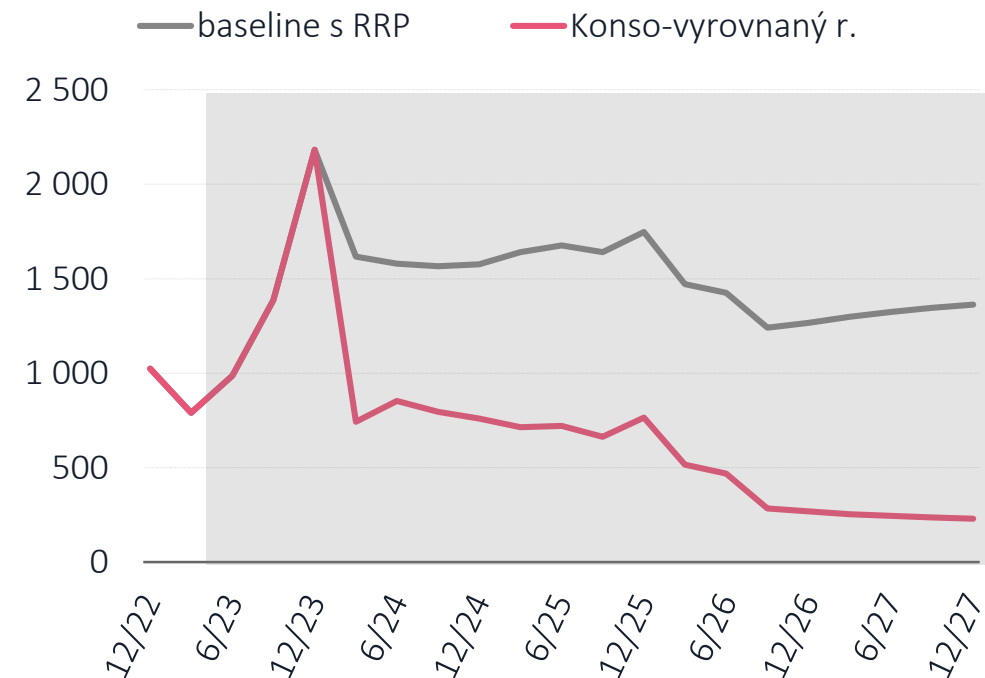
Vyrovnaný rozpočet cez výdavky ohrozuje stabilitu
verejného sektora

Reálna spotreba verejnej správy v scenároch (nominálny medziročný rast, v %)

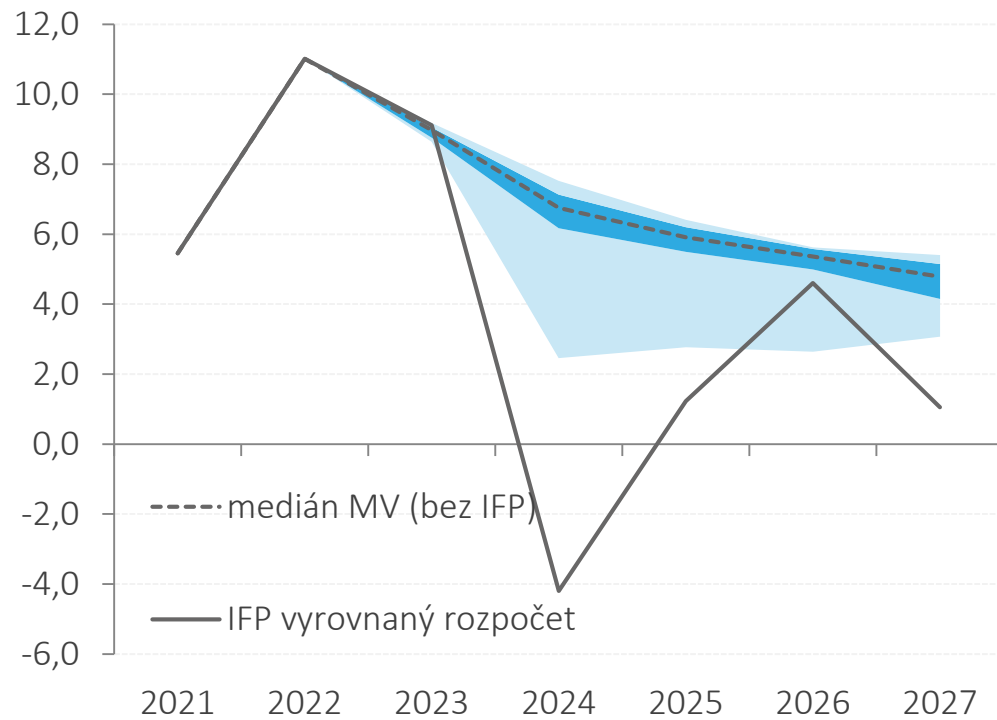
Investície neposkytujú dostatočné zdroje na silnú konsolidáciu (THFK VS, mil. eur, nominálne hodnoty)

Porovnanie s členmi Výboru

Vážené makrozákladne (medziročný rast, v %)

Vážené makrozákladne (index, 2022 = 100)

